

روشنای یادها

یادداشت ها و خاطرات
میرزا نعمت الله جعفری قمشه ای

به کوشش محمد علی جعفری

سرشناسه : جعفری قمشه‌ای، نعمت‌الله، ۱۳۱۳ -
 عنوان و نام پدیدآور: روشنای یادها: یادداشت‌ها و خاطرات میرزا نعمت‌الله، جعفری قمشه‌ای/به‌کوشش
 محمد علی جعفری
 مشخصات نشر: قم: فارس الحجاز (عج)، ۱۳۹۳
 مشخصات ظاهری: ۳۲۰ ص. ۱۴۰۰۰۰ ریال
 شابک: ۱-۲۳-۲۸۸۷-۹۶۴-۹۷۸
 وضعیت فهرست نویسی: فیفا
 سرشناسه افزوده: جعفری، محمدعلی، ۱۳۴۷ -
 موضوع: جعفری قمشه‌ای، نعمت‌الله، ۱۳۱۳ - -- خاطرات
 موضوع: مجتهدان و علما -- ایران -- شهرضا -- سرگذشتنامه
 رده بندی کنگره: ۱۳۹۳ ۶۱۳/ج۱۳/۵۵ BP
 رده بندی دیویی: ۲۹۷/۹۹۸
 شماره کتاب شناسی ملی: ۳۴۹۴۰۳۳۳

روشنای یادها

یادداشت‌ها و خاطرات

میرزا نعمت‌الله جعفری قمشه‌ای

ناشر: انتشارات فارس الحجاز
 چاپ: علی
 ویراستار: مصطفی منصف / دکتر سید علیرضا حجازی
 امور رایانه: محمد حیدری
 شمارگان: سه هزار نسخه
 قیمت: چهارده هزار تومان
 همه حقوق محفوظ است
 شابک: ۱-۲۳-۲۸۸۷-۹۶۴-۹۷۸
 نوبت چاپ: اول، بهار ۱۳۹۳

آدرس ناشر و مرکز پخش:

قم خیابان شهید کلهری، انتهای آل یاسین ۱۲ سمت چپ، پلاک ۶ انتشارات فارس الحجاز
 همراه ۰۹۱۲۲۵۲۰۲۹۳

پست الکترونیکی: Aaynahmad@gmail.com

فهرست مطالب

۱۵	پیشگفتار.....
۱۷	زندگی نامه.....
۲۵	از روزگار رفته حکایت.....
۲۷	دوران حکومت پهلوی اول (رضاخان).....
۲۸	زندگانی دشوار.....
۳۰	کشف حجاب.....
۳۲	آغاز عزاداری در شهرضا بعد از سقوط حکومت رضا شاه.....
۳۷	نماز جماعت به یادماندنی.....
۳۷	جنگ سمیرم.....
۳۸	پالتوی کهنه پدر.....
۳۹	صفا و صمیمیت.....
۳۹	کرامتی که سبب رونق شاهرضا شد.....
۴۴	بستن مغازه مشروب فروشی.....
۴۶	بیرون راندن بهائیان از شهرضا.....
۵۲	برق در شهرضا.....
۵۲	خرید نخستین بلندگو برای مسجد.....
۵۳	آغاز جشن های اعیاد مذهبی.....
۵۳	از هر دست که بدهی از همان دست پس می گیری.....
۵۴	تأسیس حوزه علمیه شهرضا.....
۵۹	ملی شدن صنعت نفت.....
۶۰	انتخابات مجلس چهاردهم.....
۶۰	نتیجه اختلاف.....
۶۱	توکل حقیقی بر خدا.....
۶۲	آغاز روضه های صبحگاهی.....
۶۳	رنگ به رنگ شدن افراد.....
۶۴	بساط انداز.....
۶۵	رفتن به کلیسا.....
۶۵	خلسه ساختگی.....

۶۶	امید
۶۹	پایبندی به انجام دادن مستحبات
۶۹	سفر تبلیغی به فارس
۷۲	چهل لقمه بعد از سیر شدن!
۷۲	برق دار شدن خانه
۷۳	مباحثه در شب های قدر
۷۴	واقعه تلخی که با توسل به امام حسین (علیه السلام) شیرین شد
۷۶	تکیه دوالی ها و رم کردن الاغ
۷۷	جبران کمک
۷۷	کمک به هم نوع
۷۸	کوت کوت کردن
۷۹	خاموش کردن رادیو
۷۹	جوان مسیحی
۸۱	امشب حال کربلا رفتن نداریم!
۸۱	مرگ از بیخ گوشم گذشت
۸۲	هفته وفات آیت الله العظمی بروجردی
۸۳	خانی و مدرسی
۸۴	خانی و مسجدی
۸۷	زنگ زدن
۸۷	عقول عشره و مولوی
۸۸	جا باز کردن برای سرگرد همانا و . .
۸۸	آزادی امام خمینی (ره)
۹۰	گاراژدار قلدر
۹۱	پذیرایی از آیت الله میرجهانی
۹۲	شفای سر درد
۹۲	درسی برای طلبه ها
۹۳	مراسم احیاء شب ۲۱ رمضان
۹۴	وسواس آخوندی
۹۴	رساله امام خمینی (ره) و ماموران ساواک
۹۵	پیرزنان دعاگو

۹۶	هر جا صاحب خانه گفت، بنشینید!
۹۶	شاگردی که پزشک شد
۹۷	خادمِ متدینِ مسجد
۹۸	سفر حج
۱۰۳	مذهبی جعفری، لقبی جعفری
۱۰۴	مرید نادان
۱۰۵	کتاب شهید جاوید
۱۰۶	تعریف یا . . .
۱۰۷	فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ
۱۰۸	تهیه جهیزیه
۱۰۹	چه کسی اشتباه کرده است؟
۱۰۹	بد گمان نبودن به دیگران
۱۱۰	مهمانی طلبگی
۱۱۱	تنبيه استاد
۱۱۴	احضار به ساواک
۱۱۴	انقلاب اسلامی ۱۳۵۷
۱۱۶	سقوط مجسمه رضا شاه
۱۱۷	سخنرانی آیت الله حاج سید مهدی حجازی
۱۱۹	تدبیر حضرت آیت الله خادمی (ره)
۱۲۰	صبحانه فراموش نشدنی
۱۲۰	شهرضا یا قمشه
۱۲۲	دفاع از حقوق مردم
۱۲۳	فتنه انگیزی
۱۲۴	آشتی زن و شوهر
۱۲۶	خویشان نادان
۱۲۷	کرامت امام مهربان، حضرت رضا(علیه السلام)
۱۲۸	اول به حساب خودتان برسید بعد دیگران
۱۲۹	آیت الله حاج سید مهدی یثربی (ره)
۱۳۰	آرام کردن پدر عروس
۱۳۱	دو ازدواج ناموفق

۱۳۳		مهمان نوازی حضرت رضا (علیه السلام)
۱۳۴		دیدار با آیت الله محمد حسن مولوی (ره)
۱۳۵		سفر آیت الله جوادی آملی به شهرضا
۱۳۷		رفیق با وفا
۱۳۸		نافله ظهر و عصر
۱۳۸		عذاب وجدان مادر
۱۳۹		سلام به امام حسین (علیه السلام)
۱۴۰		آداب زیارت امام رضا (علیه السلام)
۱۴۱		زیارت خدا
۱۴۲		نسخه مسیحایی
۱۴۳		هیئت های مذهبی شهرستان شهرضا
۱۴۹		برگهایی در آغوش باد
۱۵۱		پایه ریزی اختلاف در شهرضا
۱۵۳		حمایت از جانوران وحشی
۱۵۴		مهمان نوازی
۱۵۵		سزای آزار رساندن
۱۵۵		یافتن اسم اعظم
۱۵۶		احمق ترین شخص
۱۵۷		رزق و روزی معصیت کار
۱۵۹		چراغ قرمز اموات
۱۵۹		کلاه گشاد
۱۶۰		سگ های نگهبان
۱۶۱		جهیزیه ای که در هفت آبادی صدا کرد
۱۶۲		اذْکُرُوا مَوْتَاکُمْ بِالْخَیْرِ
۱۶۲		شوخی مرحوم هجری
۱۶۲		«شیخ صَبَّتْ»
۱۶۳		مش حسن پلو روزی
۱۶۳		هر که جیرجیرک می خواهد ۰۰۰
۱۶۴		آشیش رضا مصلحی

۱۶۵	عمو جواد
۱۶۶	شفا دادن حضرت اباعبدالله (علیه السلام)
۱۶۷	آرزوی یک سال در مکه ماندن
۱۶۸	شنیدم که مردان راه خدا . . .
۱۶۸	هر جا خون ریخته بود که کربلائی نیست!
۱۶۸	چهار نفر با دو چشم
۱۶۹	مرام نامه دزدان
۱۷۱	ستارگان خاموش
۱۷۳	سید محمد علی خلیفه سلطانی
۱۷۴	حکیم آقا محمد رضا قمشه ای (حکیم صهبا)
۱۷۶	عرفان مجسم
۱۸۱	ملا محمد باقر فصل آبادی
۱۸۲	ملا مصطفی قمشه ای
۱۸۳	میر عبدالباقی طباطبائی زواره ای
۱۸۴	میرزا نصرالله حکیم
۱۸۶	حاج ملا مهدی امام جمعه
۱۸۷	میرزا محمد خلیل (امامی) و فرزندانش
۱۸۸	ملا محمد مهدی فرزانه
۱۸۹	شیخ اسد الله حکیم (متخلص به دیوانه)
۱۹۰	شیخ عبدالحسین (از نوادگان حاج شمس)
۱۹۱	میرزا مهدی شیخ الاسلام
۱۹۱	شیخ محمد حسین کبیر قمشه ای
۱۹۲	شیخ محمد حسین صغیر قمشه ای
۱۹۳	حاج سید محمد شریف تقوی شیرازی
۱۹۶	حاج شیخ حسین کرمانی
۱۹۶	میرزا محمد مهدی
۱۹۷	میرزا محمد تقی مهدوی
۱۹۷	حاج میرزا محمد رضا مهدوی
۱۹۸	ملا محمد ابراهیم ملکیان

۱۹۹		حاج شیخ مصطفی عقدایی
۱۹۹		سیدحسن مدرس
۲۰۱		شیخ محمد حسین برهان
۲۰۱		حاج شیخ جعفر نوری (یزدی)
۲۰۲		حاج سید یحیی چاووشی
۲۰۳		حاج سید ولی الله سپهر
۲۰۴		حاج آقا حسین بحرینی
۲۰۴		ابوالمعارف حکیم زاهد
۲۰۵		ملا عباسعلی گمنام
۲۰۶		سید ابوالقاسم واعظ زاده
۲۰۶		حاج سید جواد چاووشی
۲۰۶		ملا حسینعلی فرزانه
۲۰۸		سید نعمت الله باستانی
۲۰۹		شیخ عبدالحسین براهیمی
۲۱۰		حاج سید قاسم مدنی
۲۱۰		سید عبدالحسین مدنی
۲۱۱		حاج میرزا یحیی هدایت
۲۱۲		حاج سید فضل الله حجازی
۲۱۲		آشیخ رضا مصلحی
۲۱۳		حاج سید علی اکبر رهنمایی
۲۱۳		شیخ محمد حسین ناطقی اصفهانی
۲۱۴		سید ابوالقاسم حجازی
۲۱۴		حکیم محی الدین مهدی الهی قمشه ای
۲۱۶		حاج سید علی اکبر احترامی
۲۱۷		حاج سید محمد نواب
۲۱۷		سید حسن میربد (مدرس)
۲۱۸		حاج سید علی حجازی
۲۱۹		شیخ محمد عراقی تسلیمی خراسانی
۲۱۹		حاج سید محمد طاهر حجازی
۲۱۹		شیخ نصرالله روحانی (تاکی)

۲۲۰	 آقا ملا حسین رستگار
۲۲۱	 شیخ مصطفی دهقان پور
۲۲۱	 حاج میرزا نصرالله زارعان
۲۲۲	 حاج شیخ مظفر فرزانه
۲۲۳	 حاج میرزا محمد خلیل امامی
۲۲۴	 شیخ امر الله صدوق
۲۲۴	 شیخ محمد باقر غبرا
۲۲۵	 حاج شیخ مهدی نوری
۲۲۵	 شیخ نعمت الله سنجرى
۲۲۶	 حاج شیخ مهدی احمدی
۲۲۶	 حاج سید علی میر طاووسی
۲۲۷	 سید رضا (ابراهیم) محسنی
۲۲۷	 حاج سید فضل الله مجادی
۲۲۸	 حاج آقا سراج الدین هدایت
۲۲۹	 حاج شیخ عبدالعلی بهاری
۲۲۹	 شیخ احمد شاهچراغی
۲۳۰	 حاج سید محمد رهنمایی
۲۳۱	 حاج شیخ حسین تیموریان
۲۳۱	 حاج سید حبیب الله حجازی
۲۳۱	 حاج سید رضا حجازی
۲۳۲	 حاج سید حسین حجازی
۲۳۳	 حاج شیخ عبدالعلی باقی
۲۳۳	 سید جمال حجازی
۲۳۴	 حاج شیخ اسدالله طیارى (طیاره ای)
۲۳۴	 حاج سید اسماعیل هاشمی
۲۳۵	 حاج سید علی اکبر قرشی
۲۳۶	 حاج سید عبدالمحمد حجازی
۲۳۷	 حاج سید محمد حسین میرصادق
۲۳۷	 حاج شیخ فاضل نجفی
۲۳۸	 سید محمدحسن پورفیروزی

۲۳۸		حاج شیخ سیف الله صدوق
۲۳۹		حاج سید طاووس میرطاووسی
۲۳۹		حاج سید شهاب الدین قدسی
۲۴۰		حاج شیخ مرتضی عظیمی
۲۴۱		حاج شیخ غدیر علی ممیز
۲۴۲		حاج شیخ مظفر کاظمینی
۲۴۳		حاج سید مهدی حجازی
۲۴۳		حاج شیخ نعمت الله طالب پور
۲۴۴		شیخ مرتضی ناجی
۲۴۴		حاج شیخ امر الله جاوری
۲۴۵		حاج شیخ قدرت الله صالحپور
۲۴۶		شیخ محمد حسن ثالثی
۲۴۷		آن در وطن خویش غریب
۲۴۹		حکیم ملا محمد هادی فرزانه
۲۵۰		زندگینامه حکیم فرزانه
۲۵۱		استادان
۲۵۳		مشرّب فلسفی استاد
۲۵۳		شاگردان
۲۵۵		شیوه تدریس
۲۵۵		خلق و خوی حکیم فرزانه
۲۵۶		تقوا و ساده زیستی
۲۵۷		رسیدگی به کارها و مشکلات مردم
۲۵۷		درآستانه وصال معبود
۲۵۹		فرزندان
۲۵۹		آقای علی فرزانه
۲۶۱		پروفسور نبی الله فرزانه
۲۶۲		دکتر مهدی فرزانه
۲۶۲		برادران حکیم فرزانه
۲۶۲		ملا محمد قاسم

۲۶۲.....	ملا محمد.....
۲۶۲.....	ملا عبدالرحیم.....
۲۶۴.....	حاج ملا محمد باقر.....
۲۶۵.....	نامه علامه بدیع الزمان فروزانفر به حکیم فرزانه.....
۲۶۷.....	عقل مجسم.....
۲۶۸.....	برخی از برداشت های نغز حکیم فرزانه (ره) از آیات کلام الله.....
۲۷۰.....	طرفه ها و گفته های حکیم فرزانه.....
۲۸۵.....	مانمانیم و عکس ما ماند.....
۳۰۳.....	فهرست برخی از منابع و مآخذ کتاب.....
۳۰۵.....	فهرست احادیث.....
۳۰۶.....	نمایه.....

بسم الله الرحمن الرحيم

و الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد و آله الطاهرين .

مدت ها بود هر گاه به گفتن یکی از رویداد های شهرضا یا بیان داستان و مطلبی دربارهٔ صالحان و مؤمنان این دیار می پرداختم، با استقبال شنوندگان رو به رو می شد، و گاه برخی از دوستان می فرمودند: «این مطالب را بنویس تا در دسترس مردم قرار گیرد» این مساله برایم انگیزه ای به وجود آورد تا مطالبی که دربارهٔ بزرگان، علما و نیکوکاران این شهر نانوشته مانده است را به نگارش در آورم؛ در این مهم برای تکمیل داشته های ذهنی ام به برخی از کتاب های تاریخی مراجعه کردم و پس از آن که دیدم مطالبی وجود دارد که در کتاب ها از آن یاد نشده ، عزمم در جمع آوری خاطرات جدی تر شد. به عنوان مثال دربارهٔ علما، اهل منبر و مرثیه سرایان اهل بیت (علیهم السلام) مطالبی در ذهن داشتم که پس از وفاتشان کم کم به دست فراموشی سپرده شده بود و دیگر کسی از آن ها یاد نمی کرد.

این جانب با در نظر گرفتن زحمات همهٔ نویسندگانی که پیش از بنده در این کار خیر پیش قدم شده اند، پس از مدتی تحقیق و تأمل، مطالبی را که جای آن در کتاب های موجود یا اذهان مردم خالی بود، در حد توان گرد آوردم .

بدیهی است هیچ کاری بدون کاستی نیست. پس به مصداق حدیث منقول از امام جعفر صادق (علیه السلام) که فرمود: أَحَبُّ إِخْوَانِي مَنْ أَهْدَى إِلَيَّ عُيُوبِي (بهترین دوستان من کسی

است که عیب هایم را به من هدیه کند.) از خوانندگان این کتاب برادرانه تقاضا دارم که هر کم و کاستی به نظرشان رسید، مرا مورد لطف قرار داده و از راهنمایی شان بهره مند نمایند. یاد آوری دو نکته:

نخست این که مطالب ذکر شده در این نوشتار تنها درباره علمایی است که از دنیا رفته اند و از علمای در قید حیات جز به مناسبت مطالب کتاب سخنی به میان نیامده، بدین روز آن بزرگان پوزش می خواهم.

دیگر آن که مطالب نوشته شده در این اثر، غیر از برخی کتاب ها مانند: تذکره القبور، الذریعه، گلشن ابرار، یا کتاب هایی که درباره شهرضا نوشته شده، مابقی مطالبی است که سینه به سینه به این جانب رسیده است و یا خاطراتی که در طول بیش از هفتاد سال دیده و در ذهن خود ضبط کرده ام.

در پایان بر خود لازم می دانم به مصداق «من لم یشکر المخلوق لم یشکر الخالق»، از همه عزیزان و بزرگوارانی که مرا از آغاز تا پایان این کار یاری نمودند، سپاسگزاری نمایم. عزیزی که با روی گشاده دست یاری مرا فشردند بسیارند و مجال نام بردن از آنان اندک؛ بدین روی تنها به نام بردن از برخی از آنان بسنده می کنم.

طلبه های ارجمند آقایان حمید رضا اسکندری و سید محمد علی حجازی که در جمع آوری و ثبت مطالب مساعدت فراوان نمودند

همچنین برخی از عکاسانی که از آثار آنان در کتاب استفاده شده است؛ شادروان حاج قاسم سیاره (آشفته)، آقایان مهرداد ادهمی، مطهر مطهری، محمد امین رضویان و...

محقق ارجمند جناب آقای مصطفی منصف، به خاطر همفکری و ویراستاری کتاب. جناب آقای محمد حیدری گرافیکست، حجت الاسلام سیدعلیرضا حجازی ناشر محترم. پسر محمد علی که باز نویسی کتاب را برعهده داشت و در همه مراحل کار یاورم بود. و دیگر فرزندان و نوه هایم.

و همسر مهربانم که با شکیبایی همراهی ام نمود.

امیدوارم که ان شاء الله خداوند متعال و اهل بیت معصومین صلوات الله علیهم اجمعین به فضل خود همه این عزیزان را مورد لطف و عنایت خود قرار داده و مقرب درگاه خویش بگردانند. «والسلام علی عباد الله الصالحین»

